

Import av jakttroféer

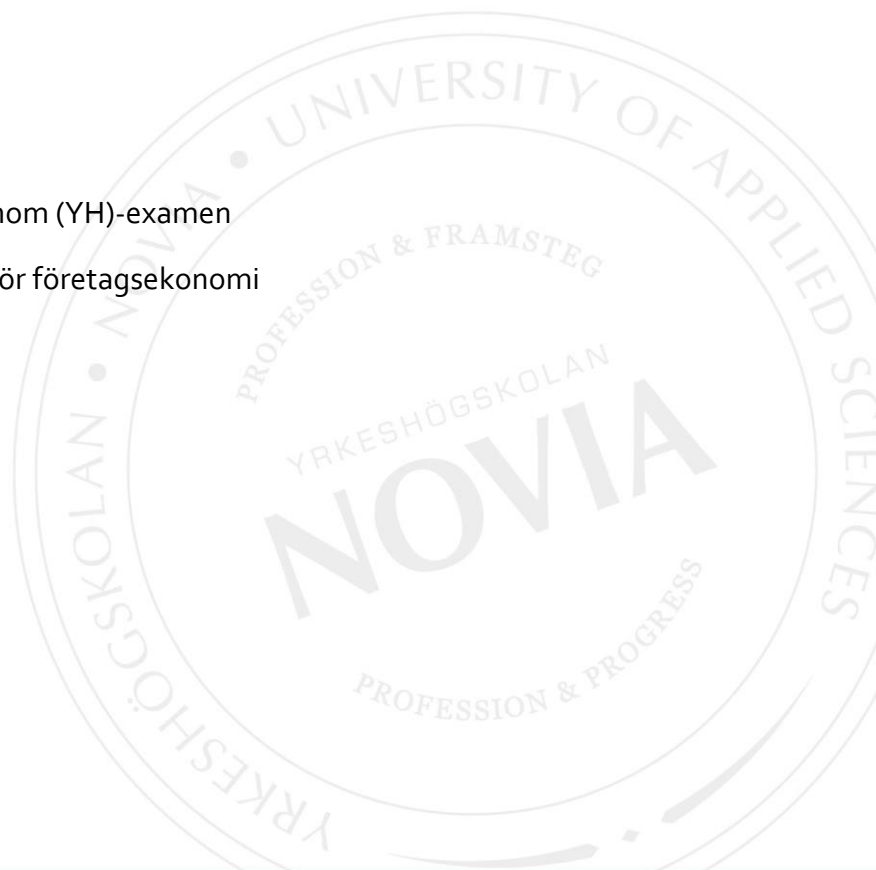
En handbok för jägaren

Martina Rönn

Examensarbete för tradenom (YH)-examen

Utbildningsprogrammet för företagsekonomi

Vasa 2017

EXAMENSARBETE

Författare: Martina Rönn

Utbildning och ort: Företagsekonomi, Vasa

Inriktningsalternativ: Internationell handel

Handledare: Thomas Sabel

Titel: Import av jakttroféer – En handbok för jägaren

Datum 14.11.2017

Sidantal 45

Bilaga 1

Abstrakt

Detta examensarbete är en handbok du kan följa om du vill importera jakttroféer. Under arbetet tas det upp allt som är relevant när man som jägare ta hem sin trofé från ett EU-land eller från ett land utanför EU. Arbetet är fokuserat på hur importen för jakttroféer går till och tar upp allt från vilka dokument som krävs, vilka regler det är, tullprocessen, CITES-konventionen samt hur transporten av detta sköts.

Syftet med mitt arbete är att skriva en handbok för jägaren om hur importprocessen går till när man vill ta hem en trofé från sin jaktresa. Handboken skall vara till nytta när man vill jaga utanför Finlands gränser och för att lättare förstå vad som krävs. Den skall vara enkel att följa för jägaren. För att komplettera processen tas annat viktigt upp som t.ex. hantering utav skjutvapnen samt möjliga risker med importen av jakttroféen.

Teoretisk kunskap samt en intervju med en kunnig person som har egen expertis och erfarenhet inom området gör detta arbete till en utförlig handbok. Handboken täcker det som är väsentligt för hur jägaren skall gå tillväga vid import och har fullgjort sitt syfte genom detta.

Språk: svenska

Nyckelord: import, jakttroféer, CITES

OPINNÄYTETYÖ

Tekijä: Martina Rönn

Koulutus ja paikkakunta: Liiketalous, Vaasa

Suuntautumisvaihtoehto: Kansainvälinen kauppa

Ohjaaja: Thomas Sabel

Nimike: Metsästysmuistojen tuonti – Metsästäjän käsikirja

Päivämäärä 14.11.2017

Sivumäärä 45

Liite 1

Tiivistelmä

Tämä opinnäytetyö on käsikirja, jota voit seurata, jos haluat tuoda maahan metsästysmuistoja. Opinnäytöissä käsitellään kaikki oleellinen, kun metsästäjä haluaa tuoda kotiin metsästysmuistoja EU-maalta tai EU:n ulkopuolelta. Työ keskittyy metsästysmuistojen maahantuontiin ja siihen tarvittaviin dokumentteihin, määräyksiin, tulliproessiin, CITES-sopimukseen sekä kuljetusten hoitamiseen.

Opinnäytetyön tarkoitus on kirjoittaa käsikirja metsästäjälle, kuinka tuontiprosessi toimii kun halutaan tuoda metsästysmuistoja kotiin. Käsikirjan tarkoitus on olla avuksi kun halutaan metsästää Suomen rajojen ulkopuolella ja paremmin ymmärtää mitä vaaditaan. Käsikirjan tulee olla helppo seurata. Prosessin täydentämiseksi myös muut tärkeät asiat on huomioitu, kuten ampuma-aseiden käsittely sekä mahdolliset riskit metsästysmuistojen tuonnissa.

Teoreettinen tieto sekä haastattelu asiantuntijan kanssa tekevät tästä työstä kattavan käsikirjan. Käsikirja kattaa kaiken oleellisen kuinka metsästäjän tulisi toimia maahantuonnissa ja on täten täyttänyt tarkoituksensa.

Kieli: ruotsi

Avainsanat: tuonti, metsästysmuisto, CITES

BACHELOR'S THESIS

Author: Martina Rönn

Degree Programme: Business administration

Specialization: International business

Supervisor: Thomas Sabel

Title: Import of Hunting Trophies – guide for the hunter

Date November 14, 2017

Number of pages 45 Appendix 1

Abstract

This Bachelor's thesis is formed like a guide that can be followed when importing hunting trophies. The thesis covers everything that is relevant when importing hunting trophies from a European Union country or from outside the European Union. The thesis focuses on how the importing of hunting trophies works and covers everything between required documents, the rules, the custom process, the CITES-convention and the transportation.

The purpose was writing a guide for the hunter about how the import process works when somebody wants to bring a trophy home from a hunting trip. The guide shall be useful when you want to hunt outside the Finnish borders and when you want to get a better understanding of what is required. The guide shall be easy to follow for the hunter. Other important things like how the weapons are handled and possible risks when importing are brought up and complete the process.

Theoretical knowledge and an interview with a person that has knowledge of and expertise in this area made this a comprehensive guide. The guide covers the most essential for how the hunter should proceed when importing and the thesis fulfills its purpose.

Language: Swedish

Key words: import, hunting trophies, CITES

Innehållsförteckning

1	Introduktion.....	1
1.1	Syfte.....	2
1.2	Forskningsmetod	3
1.2.1	Val av metod.....	3
1.3	Problemformulering.....	4
1.4	Avgränsning.....	4
2	Importprocessen	5
2.1	Importens betydelse.....	5
2.2	Importsätt.....	6
2.3	Uppföljning och dokument.....	6
2.4	Importen av troféer	7
3	CITES-konventionen	9
3.1	CITES I, II och III	10
3.2	Europeiska unionens lagstiftning	11
3.3	Bilaga A, B, C och D.....	12
4	Dokument och regler.....	15
4.1	Import från ett EU-land	16
4.2	Import från ett icke EU-land.....	17
4.2.1	Import av jakttroféer.....	17
4.3	Beviljande av tillstånd	20
4.4	Ansökan om tillstånd	22
5	Transport	27
5.1	Att välja transport	27
5.2	Olika typer av transport.....	28
5.3	Transport med speditör.....	29

6	Tullen	30
6.1	Innanför EU	31
6.2	Utanför EU.....	31
7	Att tänka på	32
7.1	Risker.....	33
7.2	Skjutvapen	34
8	Intervju med Lars Kärkinen	35
9	Slutsats	40
9.1	Avslutningsord.....	41
10	Källhänvisning	42
10.1	Tabell- och figurförteckning.....	45

Bilageförteckning

Bilaga 1 Intervjufrågor

1 Introduktion

Efter mycket funderande om vad jag ville skriva om som både skulle vara intressant och till en nytta, så blev slutsatsen att arbetet kommer att handla om hur det går till när man importerar jakttroféer. Personligen ansåg jag att det lät som ett intressant ämne att skriva om eftersom jag tror det kommer att finnas intresse för det. Ville gärna skriva om något som skulle vara till nytta senare också. Genom att skriva arbetet som en handbok för jägare som åker på jaktresor till länder inom såväl som utanför EU skulle dom ha fördel av detta arbete. I arbetet kommer det att tas upp om hur importprocessen fungerar, och hur reglerna ser ut för de som vill ta hem sin trofé från länder inom och utanför EU. Jag kommer också att utföra en intervju med en person som har egen erfarenhet inom området. Detta för att få en praktisk förståelse för hur man går tillväga som privatperson. Teori kommer att tas upp under kapitlena importprocessen och transport för att läsaren skall förstå hur det går till och vad som krävs.

I nuläge så har runt 5,4 % av Finlands befolkning löst in sitt jaktkort. Den totala populationen i Finland den sista december år 2016 var 5 503 297. Av dessa hade ca 306 000 människor ett giltigt jaktkort (Statistikcentralen, 2017). För att lösa in sitt jaktkort krävs en godkänd jägarexamen och betalning av jaktkortet, vars kostnad ligger på 33 € i dagens läge. Denna 5,4 % jaktkorts innehavare är relativt stor mängd i kontrast med populationen och i jämförelse med resterande Europa. Att jaga i dagens läge är mera en hobby. Inte en nödvändighet för anskaffning av mat i jämförelse med förr i tiden. Trots detta lever andan kvar gällande betydelsen av jakten för jägaren själv och för vårt samhälle. Fördelningen mellan manliga och kvinnliga jägare är ungefär 93 % och 7 %, i nämnd ordning. Men intresset hos kvinnliga jägare ökar kontinuerligt. (Finlands viltcentral, 2013; 2016)

Intresset för att jaga kommer från tidigare generationer och går ofta i arv inom familjen pga gemensamt intresse. Mitt eget intresse för jakt började i ungdomen, och jaktkort tog jag när jag var tretton år, inspirerad av min far och farfar som båda har varit jägare från väldigt ung ålder.

Som jag beskrev tidigare så är jakt en hobby nuförtiden men också en nödvändighet. För jägaren själv är det oftast en njutning att få uppleva naturen, få motion, anskaffa sin egen mat och dessutom som en viktig del vara med i den sociala samverkan med andra jägare. För samhällets skull behövs det jägare som håller viltstammarna i ordning, tar hand om de skadade viltet vid trafikolyckor, viltvårdskötsel och frivilligt talkoarbete. Dessa är några exempel som jägarna tar hand om förutom själva jagandet. Att vara jägare är mera än bara själva jakten. Man bär ett ansvar att följa de etiska reglerna samt att inhysa respekt för sitt byte. (YLE nyheter, 2014)

1.1 Syfte

Syftet med mitt arbete är att skriva en handbok för jägare om hur importprocessen går till när man vill ta hem en trofé från sin jaktresa innanför och utanför EU. Jag kommer att ta reda på vilka dokument som krävs, vilka regler som finns, tullprocessen, CITES-konventionen med tillhörande bilagor och hur transporten av detta sköts. Denna handbok kommer privatpersoner att kunna följa och dra nytta av när det skall jaga utanför Finlands gränser. Meningen är att underlätta vad som är möjligt att importera samt vad som inte är möjligt. Handboken skall vara enkel att följa för jägaren. För att komplettera processen tas annat viktigt upp som tex. hantering utav skjutvapnen samt möjliga risker med importen av jakttroféen. En intervju kommer att utföras med en person som har egen erfarenhet av detta för att få praktisk förståelse på hur man går tillväga.

1.2 Forskningsmetod

Forskningsmetoden kommer att bestå av olika typer av litteratur från böcker, artiklar och internetsidor. Källorna som används kommer att vara trovärdiga och från de senaste tio åren för att få uppdaterad information. En intervju kommer att utföras med en kunnig person som har egen expertis och erfarenhet inom området. Detta för att få med praktisk förståelse och samtidigt en utförlig handbok.

1.2.1 Val av metod

Metoden som har använts i detta arbetet är en kvalitativ forskningsmetod. ”*Kvalitativa studier är en forskningsstrategi där tonvikten vid insamling och analys av data oftare ligger på ord än på kvantifiering.*” En kvalitativ intervju kommer att utföras med en person som innehar sin egen personliga expertis inom området som arbetet bygger på. Intervjun kommer att vara semistrukturerad som innebär att man har färdiga frågor som skall besvaras. Intervjupersonen får formulera sina svar på eget sätt och har en frihet genom detta. Beroende på svaren som fås kan intervjuaren också ställa övriga frågor beträffande dessa svar. Detta gör denna typ av intervju mångsidig. (Bryman & Bell, 2011, 390, 475-476)

1.3 Problemformulering

Jag kommer att undersöka och ta upp nedannämnda frågor i handboken. Alla är relevanta och viktiga vid import av en jakttrofé. Läsaren skall få svar på dessa frågor för att själv förstå vad som krävs och vad man måste tänka på när man vill importera en trofé till Finland. Dessa frågor utgör grunden för handboken och besvaras i olika kapitel tillsammans med övrig information som är väsentlig.

- Hur går importen av jakttroféer till inom samt utanför EU?
- Vilka dokument och tillåtelser krävs för import av troféer innanför EU?
- Vilka dokument och tillåtelser krävs för import av troféer utanför EU?
- Hur går transporten till av troféer innanför EU?
- Hur går transporten till av troféer utanför EU?
- Hur ser införtullningen ut för troféer inom eller utanför EU?
- Vilka risker finns det vid importen?
- Hur skall skjutvapnet hanteras vid resa?

1.4 Avgränsningen

Kostnaderna kommer att vara avgränsningen för detta examensarbete. Arbetet kommer inte att innehålla specifika kostnader över huvudtaget. Det kommer inte att tas upp kostnadsutredningar för olika djur, länder och transporter. I dokument och regler kommer det väsentliga att tas upp, alltså endast ur importens synvinkel. Arbetet avgränsas också genom att inte ta med innehåll gällande återexport och export vilket inte är relevant i denna handbok. Att importera jaktbart vilt för eget bruk är handbokens inriktning.

2 Importprocessen

Som rubriken på arbetet tyder handlar detta om att importera jakttroféer. Men vad innebär import och till vilken nytta? När man hör ordet import förknippar man det ofta med olika företag som importerar olika produkter eller råvaror för vidare försäljning. Men det gäller också dig som tar in trofén efter din utlandsresa eftersom du importerar en annan produkt från ett land till ditt hemland. En del av reglerna som gäller vid import tillämpas delvist också för dig som privatperson, eftersom det finns några aspekter att tänka på vid internationell handel. Detta beror självklart på användningsområdet för exemplaret som importeras. När det handlar om exemplar som jakttroféer som man importerar kan användningsområdet vara till kommersiellt syfte, för eget bruk, till museer, försäljning och återexport. Det är inte alltid en självklarhet att importen är av personligt syfte. Denna handbok är centrerad till detta användningsområde. Jag kommer i följande stycken att ta med innehåll om vad import innebär och vad som skall tänkas på för att få fram en tydlig teoridel om vad importen innebär i detta examensarbetet.

2.1 Importens betydelse

Import innebär att ta in eller importera produkter från utlandet till hemlandet och är motsatsen till export. Man importerar för att få tillgång till produkter som kanske inte finns tillgängliga eller är billigare i ett annat land än i Finland. Vid import måste man själv finna landet eller länderna som har produkten eller råvaran som man önskar importera och dessutom ta kontakt med försäljaren i utlandet för eventuell import. Försäljaren från utlandet har oftast andra sätt att utföra handeln på och det är viktigt att respektera och ta reda på hur det fungerar. Man kanske måste bekanta sig med marknaden, kulturen och eventuella andra regler som gäller i landet. Det är också viktigt att beräkna kostnaderna för leveransen av produkten till hemlandet. Ofta gör man en lista på för- och nackdelar om man har ett urval av olika försäljare. Man tar med priset, kvaliteten, leveranssätt, leveranstid, skatter, minimum kvantiteten bland annat i beräkningen. (Holmvall & Åkesson, 2010, 137)

2.2 Importsätt

Att välja på vilket sätt varan skall transporteras kan man välja mellan ”*direktimport, import via agent eller handelsföretag, egen tillverking utomlands och licenstillverkning*”. Oftas görs valet beroende på den egna kunskapen och såklart vilka resurser man har, men också vilken typ av produkt, hur stor mängd och varifrån, är viktiga kriterier att tänka på vid val av hur leveransen görs.

Med direktimport tar man hand om allting själv, alla steg som involverar leverans från exportlandet till importlandet. Man måste tänka på att det är lönsamt och att varan mäter alla kriterier i hemlandet som tex. godkännande och rätt produktmärkningar. Väljer man import med ett handelsföretag eller agent så tar dessa hand om alla steg inom processen och ser till att alla kriterier är kontrollerande. De har kunskap och erfarenhet inom markanden och kan arbeta med flera kunder samtidigt som gör att leveranskostnaderna är lägre. Tredje alternativet om att ha egen produktion utomlands används ofta för att arbetskrafts kostnaderna är relativt låga i vissa länder. Det sista alternativet är licenstillverkning som i grund och botten inte hör till import men betyder att ett företag i Finland säljer eller tillverkar produkter från ett företag utomlands mot betalning. (Holmvall & Åkesson, 2010, 129-130)

2.3 Uppföljning och dokument

Man kan begära att en kontroll på varorna utförs innan transporten. Det görs med ett stickprov och man får ett inspektionscertifikat som intygar att allt är i sin ordning och att varorna kan levereras. Övrig dokumentation som ofta är ett måste vid import är ursprungsintyg, konossement, enhetsdokument och proformafaktura.

Ursprungsintryget godkänns av tullen eller annan organisation i exportlandet och intygar från vilket land varan ursprungligen är och behövs för att tullen i importlandet skall veta tullavgiften. Konossementet skrivs under av någon på fartyget och är ett dokument som endast används vid sjötransport. Dokumentet sänds till importören efter underskriften och importören använder dokumentet för att avhämta varorna. Det skall intyga att varorna levereras till hamnen som är angiven på dokumentet. När företag handlar med länder utanför EU krävs alltid att ett enhetsdokument fylls i. Det avlämnas till tullen i importlandet och oftast är det speditören som sköter detta. Huvudmissionen med dokumentet är att tullen skall veta hur tullavgiften och momsens skall se ut vid importen. Det behövs också som grund för statistiken inom handeln. Proformafakturan behövs när man inte själv står för kostnaderna och inte får någon faktura. I proformafakturan skall det framkomma samma nödvändigheter som på riktiga fakturan för att tullen skall godkänna varan. Fakturan sänds till importören från det exporterande företaget. Det måste stå proformafaktura på dokumentet för att avskilja den från original fakturan. Som importör kan man alltid rådfråga experter och specialister inom ämnet. (Holmvall & Åkesson, 2010, 131-133, 137)

2.4 Importen av troféer

När man vill resa utomlands och jaga och vid god jaktlycka har möjligheten att ta hem sitt byte kan man tänka på importens kriterier. I teoridelen som jag skrev om tidigare så finns det till stor del aspekter som liknar din egen import av jakttroféen. Man vill kanske ta hem en trofé av en art som inte finns tillgänglig i Finland som exempelvis en sabeloryx. Man tar själv reda på att dessa finns som jaktbart vilt i Sydafrika. Tar därefter kontakt med arrangörer som ordnar jaktresor till Sydafrika för att se om det finns möjlighet att komma dit och jaga sabeloryx och möjligtvis andra jaktbara djur. Man organiserar med arrangörerna genom att ha kontakt för att få reda på alla detaljer för resa dit med login, jakten, resedokument, nödvändiga licenser m.m. Detta är samma som importen när man själv tar kontakt och bekantar sig med marknaden.

Sedan måste man tänka på hur transporten skall ske. Som transportalternativ kan man i detta sammanhang välja mellan två alternativ, direktimport eller import via agent eller handelsföretag. När det gäller att transportera från ett land utanför EU är det kanske enklare att anlita en agent eller ett transportföretag. Eftersom det är frågan om långa sträckor och dessa två har den behövliga kunskapen inom området. Man kan också välja detta alternativ om det gäller transport inom EU i fall man känner att det är mest bekvämt. Om det är frågan om att transportera hem från exempelvis Sverige är det möjligtvis billigare att använda sig av direktimport, alltså att man sköter om transporten själv.

Sist men inte minst är det viktigt att veta vilka dokument som krävs vid importen av en jakttrofé. Dokumentationen är den absolut viktigaste och det gäller att ta reda på vilka sorts tillstånd och dokument som är nödvändiga. Dokumenten och tillstånden beror oftast på vilken typ av djurart det är frågan om och varifrån man importerar. Alla dessa regler om vad som krävs tas upp i ett senare skede i arbetet under kapitlet om dokument och regler. Jag skrev tidigare att som importör är man aldrig ensam och man kan alltid rådfråga experter inom området. Gällande import av jakttroféer av djurarter som ingår i CITES är det bra att vara i kontakt med Finlands miljöförvaltning, SYKE.

Tabell 1. Statistik över import av jakttroféer till Finland under 2016.

År	Bilaga	Djurart	Svenska namnet	Grupp	Import	Export	Antal	Syfte	Ursprung
2016	I	Oryx dammah	Sabeloryx	Däggdjur	Finland	Sydafrika	2	Jakttrofé	Född i fångenskap
2016	I	Panthera pardus	Leopard/panter	Däggdjur	Finland	Namibia	2	Jakttrofé	Vild
2016	II	Kobus leche	Letjeantilop	Däggdjur	Finland	Sydafrika	2	Jakttrofé	Vild
2016	II	Ovis ammon	Mufflon	Däggdjur	Finland	Kirgizistan	1	Jakttrofé	Vild
2016	II	Philantomba monticola	Blådykare/blå skogsantilop	Däggdjur	Finland	Sydafrika	1	Jakttrofé	Vild
2016	II	Chlorocebus pygerythrus	"vervet" Apa	Däggdjur	Finland	Sydafrika	1	Jakttrofé	Vild
2016	II	Papio ursinus	Chacmababian	Däggdjur	Finland	Sydafrika	4	Jakttrofé	Vild
2016	II	Crocodylus niloticus	Nilkrokodil	Reptil	Finland	Sydafrika	3	Jakttrofé	Vild
2016	II	Equus zebra hartmannae	Hartmanns bergszebra	Däggdjur	Finland	Namibia	3	Jakttrofé	Vild
2016	II	Caracal caracal	Karakal/ökenlo	Däggdjur	Finland	Sydafrika	1	Jakttrofé	Vild
2016	II	Panthera leo	Lejon	Däggdjur	Finland	Sydafrika	6	Jakttrofé	Uppfödd i fångenskap
2016	II	Panthera leo	Lejon	Däggdjur	Finland	Zimbabwe	1	Jakttrofé	Vild
2016	II	Hippopotamus amphibius	Flodhäst	Däggdjur	Finland	Sydafrika	2	Jakttrofé	Vild
2016	II	Ursus americanus	Svarbjörn	Däggdjur	Finland	Kanada	6	Jakttrofé	Vild
2016	II	Ursus arctos	Brunbjörn	Däggdjur	Finland	Ryssland	14	Jakttrofé	Vild

(CITES trade database, u.å.)

Här på föregående sida ser ni en förenklad version av en tabell hämtat från Cites handelsdatabas. Tabellen visar statistiskt över importen av jakttroféer till Finland under 2016. Denna tabell är alltså endast för importsyftet av jakttroféer. Tabellen visar från vilken CITES bilaga arten hör till, djurarten på latin och svenska, vilken grupp av djur, importlandet, exportlandet, antalet, syfte och ursprunget utav arten. Enligt tabellen har det blivit importerat 49 stycken troféer från 6 olika länder utanför EU till Finland under år 2016.

3 CITES-konventionen

“Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Flora and Fauna “ är betydelsen av CITES-konventionen som innebär ”Konventionen för internationell handel med utrotningshotade arter av vilda djur och växter” . Vad är CITES-konventionen? Det är ett miljöskyddsavtal som gäller för hela världen samt ”reglerar handeln med ca 30 000 hotade växt- och djurarter, delar av dessa samt produkter som har tillverkats av dessa”. Detta internationella avtal mellan ländernas myndigheter skall se till att vilda arter inte hotas eller utrotningshotas som ingår i konventionen. (Cites, u.å.)

CITES bildades år 1975 och har i dag 183 medlemsländer runt om i världen. Konventionen gäller för alla EU medlemsländer genom deras egen förordning av CITES och länderna utanför EU måste även genomföra denna förordning i deras egen lagstiftning. Man bör kontrollera icke-EU ländernas bestämmelser på Cites hemsida gällande internationell handel av djurarter inom CITES. Huvudsakliga missionen är att kontrollera internationella handeln av utrotningshotade djur och växter. Export och import utav hotade och utrotningshotade arter kontrolleras med begränsningar beroende på arten och landet i fråga. Därför krävs ett godkänt dokument av landets miljömyndighet som tullen kontrollerar vid handeln.

Exotiska djur, troféer, kosmetika, livsmedel, plastväxter, läkemedel och produkter av läder är några av handelsvarorna som ingår i CITES reglementet. CITES reglerna gäller för alla individer som handlar inom dessa ramar. Beviljande av ett CITES tillstånd ges av Finlands miljöcentral, SYKE vid import och export. (Miljöförvaltningen, 2016)

Arterna som ingår i CITES delas in i tre olika grupper. Dessa grupper är bilaga I, bilaga II och bilaga III. Gruppindelningen av djurarten beror på vilken typ av skydd arten är i behov av. Runt 5800 olika djurarter är skyddade av CITES för att undvika överkonsumtion genom internationell handel. (Cites, u.å)

3.1 CITES I, II och III

Några av djurarterna i CITES-bilagorna är avgränsade baserat på populationen och det finns med som notis i bilagorna för vilka länder denna restriktion på populationen gäller.

Bilaga I:

- I stort sett förbjuden import av djurarter
- Tillåten import med rätt dokumentation av djurarter under vissa omständigheter vid personligt syfte

Bilaga II:

- Tillåtet att importera djurarter under denna bilaga, med rätt dokumentation

Bilaga III:

- Tillåtet att importera djurarter under denna bilaga, med rätt dokumentation (Miljöförvaltningen, 2016)

Tabellen nedan är bara en liten del av den allra första delen av hela bilagsförordningen. Denna tabellen innehåller alla CITES-arter, inte endast djurarterna. CITES-förordningen är den senaste uppdaterade och gäller från Oktober 2017.

Tabell 2. CITES-bilagorna I, II och III

FAUNA (ANIMALS) PHYLUM CHORDATA CLASS MAMMALIA (MAMMALS)	Appendices		
	I	II	III
ARTIODACTYLA			
Antilocapridae Pronghorns	<i>Antilocapra americana</i> (Only the population of Mexico; no other population is included in the Appendices)		
Bovidae Antelopes, cattle, duikers, gazelles, goats, sheep, etc.	<i>Addax nasomaculatus</i> <i>Bos gaurus</i> (Excludes the domesticated form, which is referenced as <i>Bos frontalis</i> , and is not subject to the provisions of the Convention) <i>Bos mutus</i> (Excludes the domesticated form, which is referenced as <i>Bos grunniens</i> , and is not subject to the provisions of the Convention) <i>Bos sauveli</i> <i>Bubalus depressicornis</i> <i>Bubalus mindorensis</i> <i>Bubalus quarlesi</i> <i>Capra falconeri</i>	<i>Ammotragus lervia</i> <i>Budorcas taxicolor</i> <i>Capra caucasica</i>	<i>Antilope cervicapra</i> (Nepal, Pakistan) <i>Boselaphus tragocamelus</i> (Pakistan) <i>Bubalus arnee</i> (Excludes the domesticated form, which is referenced as <i>Bubalus bubalis</i> and is not subject to the provisions of the Convention) (Nepal)

(Cites, 2017)

Exempelvis ser man att *Antilocapra americana* som är vetenskapliga namnet på en gaffelantilop ingår i bilaga I. Detta gäller endast gaffelantiloper från Mexico (Speciesplus, u.å.). Alltså betyder det att internationell handel med gaffelantilop från Mexico är förbjuden i allmänhet, dock kan import av denna kan vara möjlig beroende på om tillstånd beviljas.

3.2 Europeiska unionens lagstiftning

CITES-konventionen har tagits i bruk unionens gemensamma lagstiftning och den gäller för alla som är verksamma inom europeiska unionen. EU har utarbetat två egna förordningar som tillämpas inom gränserna och följer konventionen. Den ena förordningen nr 338/97 är ramlagstiftningen och den andra nr 865/2006 är den implementerade lagstiftningen. Dessa

två förordningar är utfärdade av Europeiska gemenskapen och gäller vid handel inom och utanför EU. Dessutom kan medlemsländerna inom EU ”*vidta ytterligare nationella åtgärder, till exempel avseende hållande av eller handel med arter listade i bilagorna. Relevant information kan erhållas från den administrativa myndigheten i medlemslandet i fråga.*”

Bilaga A, B, C och D är enligt EU:s förordning och bilagorna A till C reglerar i stort sätt bilagorna I till III i CITES-konventionen. Det finns några små aspekter som skiljer dem ifrån varandra. Exempelvis innehåller EU:s egen lagstiftning några skyddade arter som inte CITES täcker. En annan viktig sak att peka ut är bilaga D som är en egen bilaga som inte CITES har. Den innehåller en del övriga arter som bör kontrolleras som borde höra under tabell A, B eller C men inte gör det. EU:s förordning är striktare än CITES-konventionens. EU:s implementering av CITES-konventionen är den som gäller och skall följas vid import av arter som ingår i CITES bilagorna. CITES förordningen är den som utgör grunden till EU förordningen och är därför också en viktig del i detta arbetet. (Europeiska gemenskaperna, 2007, 11-13)

3.3 Bilaga A, B, C och D

Nedan ser man EU förordningens bilagsdelar tydligare uppdelat och förklarat och skillnaderna från CITES-konventionen.

Bilaga A:

- Alla CITES arter i bilaga I, om inte en protest har anmälts av ett EU-land
- Några arter som EU har valt en strängare restriktion för som hör under CITES-konventionens bilaga II och III
- Somliga arter som inte förekommer under bilaga I, II och III i CITES

Bilaga B:

- Alla CITES arter i bilaga II, om inte en protest har anmälts av ett EU-land
- Somliga arter som förekommer under bilaga III i CITES
- Somliga arter som inte förekommer under bilaga I, II och III i CITES

Bilaga C:

- Alla CITES arter i bilaga III, om inte en protest har anmälts av ett EU-land

Bilaga D:

- Somliga arter som förekommer under bilaga III i CITES
- Somliga arter som inte förekommer under bilaga I, II och III i CITES (Europeiska gemenskaperna, 2007, 12)

Tabell 3 på nästa sida är endast en liten del av den allra första delen av hela bilagsförordningen. Denna tabell innehåller alla CITES-arter, inte endast djurarterna. Förordning 2017/160 är den senast uppdaterade förordning av bilagsarterna. Dessa bilagsförordningar förnyas vart annat eller varje år. Den senast uppdaterade förordningen gäller i dagens läge. (2017/160)

Tabell 3. EU-bilagorna A, B, C och D

	Bilaga A	Bilaga B	Bilaga C	Svenskt namn
FAUNA				
CHORDATA (RYGGSTRÄNGSDJUR)				
MAMMALIA				Däggdjur
ARTIODACTYLA				
Antilocapridae	<i>Antilocapra americana</i> (I) (Endast populationen i Mexiko. Inga andra populationer är upptagna i bilagorna till denna förordning.)			Gaffelantiloper Gaffelantilop, gaffelbock
Bovidae	<i>Addax nasomaculatus</i> (I) <i>Bos gaurus</i> (I) (Innefattar inte den domesticerade formen kallad <i>Bos frontalis</i> , som inte omfattas av denna förordning.) <i>Bos mutus</i> (I) (Innefattar inte den domesticerade formen kallad <i>Bos grunniens</i> , som inte omfattas av denna förordning.) <i>Bos sauveli</i> (I) <i>Bubalus depressicornis</i> (I) <i>Bubalus mindorensis</i> (I)	<i>Ammotragus lervia</i> (II)	<i>Antilope cervicapra</i> (III Nepal/Pakistan) <i>Boselaphus tragocamelus</i> (III Pakistan) <i>Bubalus arnee</i> (III Nepal) (Innefattar inte den domesticerade formen kallad <i>Bubalus bubalis</i> , som inte omfattas av denna förordning.)	Slidhornsdjur Addaxantilop, mendesantilop Manfår Besoarantilop Gaur Jak Kouprey Nilgau Vattenbuffel, asiatisk buffel Låglandsanoa Tamarau, mindorobuffel

(Europeiska kommissionen, 2017)

Exempelvis ser man här också att *Antilocapra americana* som är vetenskapliga namnet på en gaffelantilop ingår i bilaga A. Detta gäller endast gaffelantiloper från Mexiko (Speciesplus, u.å.). Alltså betyder det att internationell handel med gaffelantilop från Mexiko är förbjuden i allmänhet, dock kan import av denna vara möjlig beroende på om tillstånd beviljas. Som jag har skrivit tidigare i kapitlet om Europa unionens lagstiftning så är EU:s förordning striktare än CITES. Som jämförelse mellan tabell 2 och tabell 3 så ser man att dom är i grunden uppbyggt på samma sätt förutom att EU:s tabell har det svenska namnet på arten i fråga och familjenamnet på arten.

4 Dokument och regler

De viktigaste tillstånden som oftast är ett måste vid import av de arterna som ingår i CITES-konventionen är ett CITES-tillstånd eller ett EU-intyg. Dessa tillstånd är oftast nödvändiga även fast importen sker mellan medlemsländerna. Utan någondera av dessa tillstånd kan produkten eller bytet bli beslagttaget eftersom det är olagligt att importera dessa arter utan ett godkänt tillstånd. Detta är A och O när det kommer till importen av din jakttrofé. Kontrollera alltid att alla dokument och tillstånd är godkända och i kraft före din resa!

Låter detta komplicerat? Ingen fara. Jag kommer att gå igenom hela processen från början till slut för att du skall förstå vad som krävs. Till en början kan man ställa frågan: vad bör jag skaffa? EU-intyg eller CITES-tillstånd? Gällande denna fråga behöver man först söka i EU:s lista på djurarter eller i den allmänna databasen upprättad av EU för att kontrollera vilken bilaga din djurart hör till.

Man måste dock veta djurets korrekta tilltalsnamn, alltså den latinska beteckningen. Ex. *Ursus arctos* är namnet för brunbjörn och hör under bilaga I och II (Speciesplus, u.å.). Man behöver också kontrollera så att arten inte hör till förbjudna arter som inte får importeras eller exporteras. Är man osäker eller inte vet vilken djurart det gäller kan man alltid kontrollera CITES guide om identifiering av arter som innehåller bilder och beskrivningar. (Miljöförvaltningen, 2016)

4.1 Import från ett EU-land

Ett EU-intyg krävs när man importerar en djurart tillhörande bilaga A från ett EU-land till ett annat. I ansökan skall en utredning bifogas som underskrivare att djurarten blir lagenligt importerad. Detta sker endast vid undantagsfall eftersom en art som går under bilaga I och A är i allmänhet en förbjuden art. Exempelvis Tigern är en djurart som tillhör bilaga I och A och handeln med den är total förbjuden. Tillstånden och dokumenterna som krävs beror på den centrala frågeställningen, vilken art och till vilken användning? CITES reglerna är inte enda reglementet att ta hänsyn till. Ibland kan det krävas dokument och godkännande från ELY-centralen, Evira och Finlands viltcentral. (Miljöförvaltningen, 2016)

Intern handel med CITES arter i EU omfattar handel inom en EU-medlemsstat och handel mellan enskilda EU-medlemsstater. På grund av inrättandet av EU: s inre marknad finns det inga gränskontroller inom EU och i allmänhet kan djurvaror flyttas och handlas fritt inom gränserna. Som en allmän regel behövs inga tillstånd eller certifikat för import av en art som ingår i bilaga B, C eller D inom EU, även om enskilda EU-medlemsstater har befogenhet att begränsa innehav av vissa typer. Men i vissa fall är det nödvändigt att tillhandahålla dokumentation som visar att exemplaret förvarades och var lagligt erhållen eller införd. Det är därför lämpligt att behålla kopior av importdokumenten dvs. importtillstånd för bilaga B, importanmälningar för bilaga C och D. Eller andra bevis på att proverna lagligen erhöles, exempelvis ett intyg från en nationell CITES-förvaltningsmyndighet. (European Union Wildlife Trade Regulations, 2017, 101)

4.2 Import från ett icke EU-land

Import av en djurart som tillhör bilaga A eller bilaga B från ett icke EU-land till ett EU-land kräver enligt nr 338/97 i EU-förordningen ett importtillstånd men också ett exporttillstånd. Om importen dock gäller endast för personligt syfte av en död art som ingår i bilaga B, krävs endast ett exporttillstånd om produkten importerar i samband med det egna bagaget. Om det är frågan om en jakttrofé kan den importerar också i efterhand. Importtillståndet erhålls från SYKE, Finlands miljöcentral. I ansökan skall även det godkända exporttillståndet bifogas som beviljats av exportlandets Cites-myndighet. Tillhör djurarten bilaga I gäller det att först få tillstånd från SYKE att importera arten och sedan ansöker man om ett exporttillstånd. Import av en djurart som tillhör bilaga C eller D från ett icke EU-land till EU så krävs en CITES-exportanmälan som tullen granskar vid importen. Tullen kontrollerar tillståndet och sänder en kopia till importören och originalet till SYKE. Förutom CITES-exportanmälan krävs ett export-tillstånd/ursprungstyp godkänt av exportlandets Cites-myndighet när man importerar en djurart tillhörande bilaga C. (Miljöförvaltningen, 2016)

4.2.1 Import av jakttroféer

Troféer av exempelvis varg och brunbjörn som hör under **bilaga A** skall ha godkänd dokumentation för införseln till EU. Dokument som krävs är:

- Importtillstånd (CITES)
- Exporttillstånd (CITES)

Importtillståndet ges av SYKE och det krävs att man har diskuterat med dem att det är möjligt att bli beviljad tillståndet före man ansöker av exportlandet ett exporttillstånd. Dessa regelmentena gäller för bilaga A och I. Samma regler för import av personligt syfte.

Troféer som hör under **bilaga B** skall ha godkänd dokumentation för införseln till EU. Dokument som krävs:

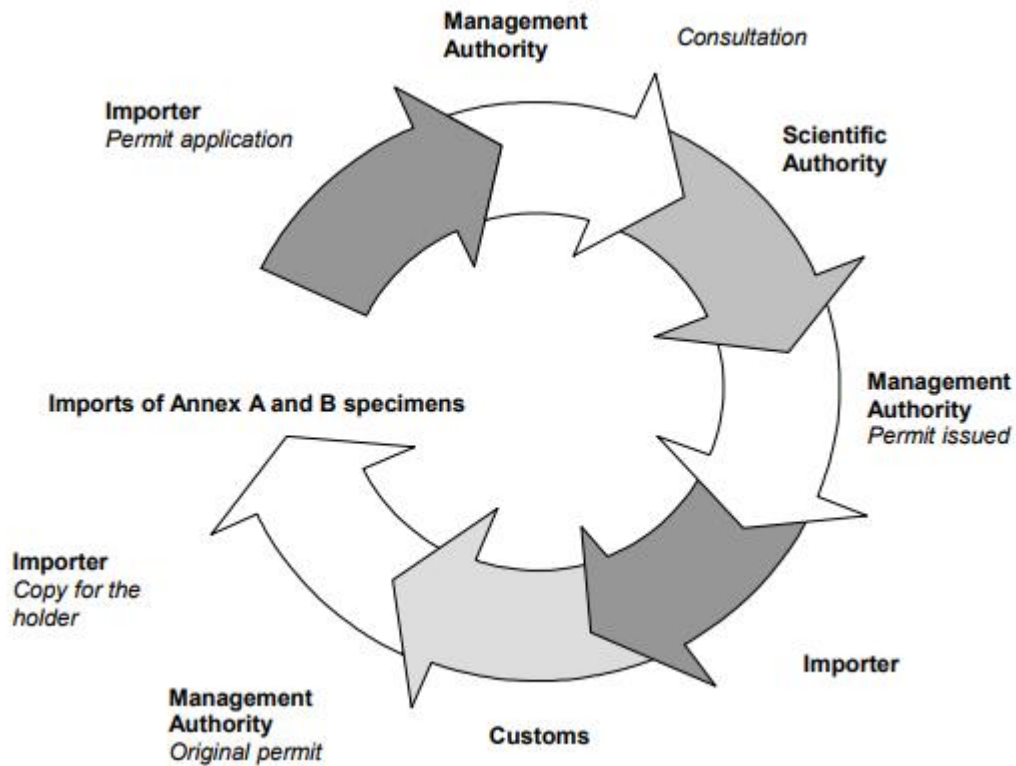
- Exporttillstånd (CITES)

Exporttillståndet ges av exportlandet och det krävs att beteckning H som står för jakttrofé är ifyllt på tillståndet under klausel till vilken användning. Dessa regelmentena gäller för bilaga B och kan importeras som personligt bagage. Är det inte frågan om en jakttrofé för det personliga syftet kan det krävas annan dokumentation. Lägg vikt vid att om det är antecknat i tillståndet som bilaga II så behöver det inte höra till bilaga B inom EU utan kan höra till bilaga A och då gäller andra regler.

Troféer som hör under **bilaga C och D** skall ha godkänd dokumentation för införseln till EU. Dokument som krävs:

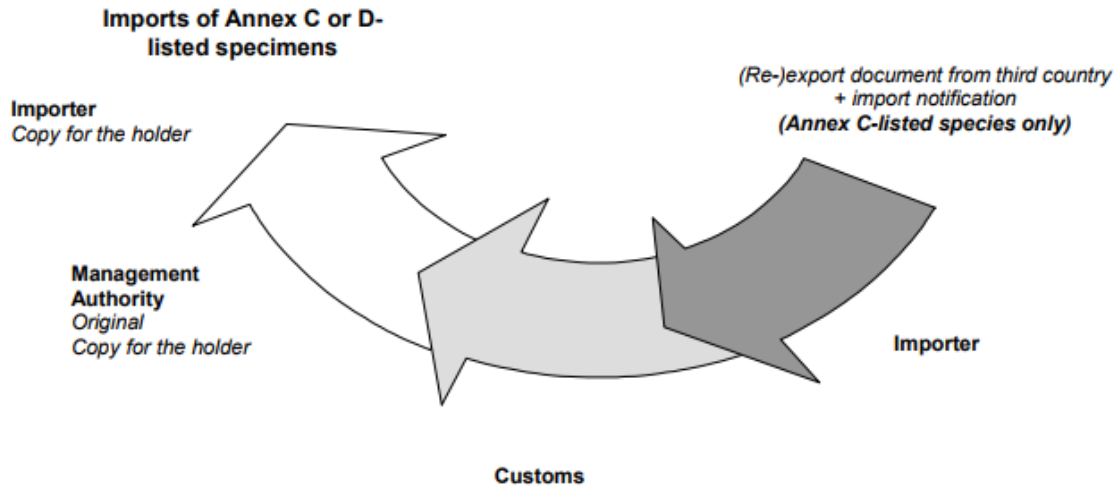
- Exporttillstånd (CITES)
- Importanmälan (vanlig/CITES)

Exporttillståndet ges av exportlandet och importanmälan skall meddelas till finska tullen vid införseln av bilaga C. Import av bilaga D krävs vid finska tullen en CITES-importanmälan. Men är det frågan om personligt syfte som importeras som personligt bagage behövs inga dokument för import av bilaga D. Importen av bilaga C gäller det fortfarande att ha ett ursprungscertifikat eller exporttillstånd, i vissa fall inte men det är beroende från vilket land det gäller. (Miljöförvaltningen, 2017)

Figur 1. Utfärdandet och användningen av importtillstånd för A och B arter. (European Union Wildlife Trade Regulations, 2017, 27)

Figur 1 är en bild som visar stegen av utförandet och tillvägagångssättet för importtillstånd av arter som ingår i bilaga A och B. Först skall importören ansöka om ett importtillstånd tillsammans med övrig dokumentation och sända det till landets miljötillstånds myndighet som i Finlands fall är SYKE. När myndigheten har tagit emot ansökan skall de vid behov, beroende på ansökan konsultera övriga myndigheter för godkännande. Efter konsultationen godkänner SYKE ansökan och sänder den till importören. Importören skall vid själva importen till Finland visa upp tillståndet tillsammans med övrig dokumentation vid tullen och därefter sända efter tullkontrollen original tillståndet till SYKE och kopian till importören. I kapitlet om import från ett icke EU-land förklaras ingående vad som krävs vid import av arter från bilaga A och B.

Figur 2. Utfärdandet och användningen av import för C och D arter. (European Union Wildlife Trade Regulations, 2017, 48)

Figur 2 är en bild som i förenklad version visar stegen av utförandet och tillvägagångssättet för import av arter som ingår i bilaga C och D. Vid import av arter i bilaga C och D skall man ha ett godkänt exporttillstånd från SYKE. För arter i bilaga C krävs förutom ett exporttillstånd från SYKE ett exporttillstånd eller ursprungintyg från exportlandet också. Tullen granskar dokumentena och efter tullkontrollen sänds originalet till SYKE och en kopia till importören. I kapitlet om import från ett icke EU-land förklaras vad som krävs vid import av arter från bilaga C och D.

4.3 Beviljande av tillstånd

Enligt CITES-konventionen med handel av arter och exemplar av arter som ingår i förordningens **bilaga I** skall överinstämma med restriktionerna i konventions paragrafer. Importtillstånd och eller ett exporttillstånd krävs vid import av en art eller ett exemplar av en art i bilaga I. Importtillståndet beviljas på följande grunder:

- En vetenskaplig myndighet i importstaten har rekommenderat att importen kommer att vara av ändamål som inte skadar överlevnaden för den berörda arten

- En vetenskaplig myndighet i importstaten är övertygad om att den föreslagna mottagaren av ett levande exemplar är lämpligt utrustad att hyra och ta hand om det
- En förvaltningsmyndighet i importstaten är övertygad om att provet inte ska användas för kommersiella ändamål

Enligt CITES-konventionen med handel av arter och exemplar av arter som ingår i förordningens **bilaga II** skall överinstämma med restriktionerna i konventions paragrafer. Importen beviljas på följande grunder:

- Import av en art eller ett exemplar av en art som ingår i bilaga II krävs att ett exporttillstånd eller ett återexportcertifikat lämnats in förhand.

Enligt CITES-konventionen med handel av arter och exemplar av arter som ingår i förordningens **bilaga III** skall överinstämma med restriktionerna i konventions paragrafer. Importen beviljas på följande grunder:

- Import av en art eller ett exemplar av en art som ingår i bilaga III ska, utom i de fall det gäller återexport, kräva att en ursprungsintyg har lämnats in på förhand och om importen är från en stat som har inkluderat denna art i Bilaga III, ett exporttillstånd

Handel med stater som inte är med som parter i konventionen:

- Import från en stat som inte är med som parti i denna konvention; kan jämförbar dokumentation utfärdad av de behöriga myndigheterna i den staten som i huvudsak överensstämmer med kraven i denna konvention för tillstånd och certifikat vara accepterad i stället av någon part. (Cites, u.å.)

Måste igen påpeka vikten på att kontrollera till vilken bilaga djurarten hör för att undvika onödiga komplikationer. Förutom EU:s egen genomförande lag på CITES-konventionen finns det också en importförbudsförordning där alla arter listas som för tillfället är helt förbjudna att föra in till EU. Förordningen uppdateras på årsbasis och det gäller att ha en

kontinuerlig kontroll på restriktionerna. I tillägg med förbudsförordningen finns det också importförbud som är temporära och bestäms vid behov. Species+ är en utmärkt tjänst man kan använda vid kontroll av förbudena. Viktigt att minnas när man rör sig i ett land som inte är med i EU är att också vara medveten om *”den nationella lagstiftningen i respektive land. Information om olika länders CITES-bestämmelser får man genom att kontakta de nationella CITES-myndigheterna.”* (Miljöförvaltningen, 2016)

4.4 Ansökan om tillstånd

Ansöker man om ett importtillstånd eller EU-intyg skall dessa ansökningar vara godkända före troféens ankomst till Finland. Fyll i ansökan med noggrant för att undvika fördröjning av tillståndet! Behandlingstiden för ansökningarna tar ungefär en månad men kan ibland behandlas snabbare eller långsammare beroende på om övriga myndigheter än tillståndsmyndigheten skall inblandas. Därför är det viktigt att ansökan om tillståndet/tillstånden med en god marginal för dröjsmål. Ansökan och bilagor skall alltid vara i original och skall därför sändas med posten till *”Finlands miljöcentral (SYKE)/CITES-ärenden, Centrum för naturmiljö, PB 140, 00251 Helsingfors.”*

En godkänd ansökan av ett importtillstånd gäller endast en gång och gäller högst i ett år, eftersom de är transaktionsspecifika. Spara den gula blanketten som tullen har beviljat eftersom den styrker lagligheten av importen. I tabell 4 på nästa sida utvisar det klart och tydligt vilka alla delar som ingår i importtillståndet om man importerar arter från bilaga A och B och i tabell 5 som också finns på nästa sida gäller det samma principer fast med arter från bilaga C och D. Tabellerna visar vilken nummer och färg dokumentena har.

Tabell 4. Dokument i samband med importtillstånd för arter i bilaga A och B.

Type of document*	Form Number	Colour
Original	Form number 1	White with grey guilloche
Copy for the holder	Form number 2	Yellow
Copy for the exporting or re-exporting country (only in the case of specimens of CITES Appendix I-listed species) ⁴³	Form number 3	Pale green
Copy for the issuing authority	Form number 4	Pink
Application form	Form number 5	White

(European Union Wildlife Trade Regulations, 2017, 24)

Tabell 5. Dokument i samband med importtillstånd för arter i bilaga C och D.

Type of document*	Form Number	Colour
Original	Form number 1	White
Copy for the importer	Form number 2	Yellow

(European Union Wildlife Trade Regulations, 2017, 25)

Ett transaktionsspecifikt eller ett exemplarspecifikt är två olika typer av EU-intyg tillstånd. Handlar det om ett transaktionsspecifikt tillstånd är det endast för en gång och måste returneras till SYKE när man ansöker om ett nytt intyg. Medans ett exemplarspecifikt kan användas till flera transaktioner. Detta tillstånd beviljas dock endast i special fall enligt nr 865/2006 i EU-förordningen. EU-intyget är ett bevis på att importen är laglig. CITES-tillstånd blir oftast inte godkända i efterhand, men kan bli godkända under vissa omständigheter. Att inte känna till reglerna är inte en giltig orsak! Kostnaden går på 130 € för ett importtillstånd och 72 € för ett EU-intyg, kostnaden gäller även fast ansökningarna inte blir godkända. Alla tillstånd och bilagorna skall lämnas tillbaka till SYKE vid informationsändring, tiden på giltigheten är slut eller när det inte har använts. (Miljöförvaltningen, 2016)

Nedanför finns en bild på hur ansökningsblanketten för ett CITES-importtillstånd ser ut och jag kommer i en kortare och förenklad version att ta upp hur man fyller i den på följande sida.

EUROPEISKA UNIONEN / EUROPEAN UNION																									
Ansökan / Application	<p>5</p> <p>1. Exportör/Återexportör / Exporter or re-exporter</p>	<p>TILLSTÅND / INTYG PERMIT / CERTIFICATE</p> <p>☐ IMPORT ☐ EXPORT ☐ RE-EXPORT ☐ ÖVRIGT / OTHER</p>																							
	<p>3. Importör / Importer</p>	<p> Konventionen om internationell handel med utrotningshotade arter av vilda djur och växter</p> <p>4. Export-/Återexportland / Country of (re-)export</p> <p>5. Importland / Country of import</p>																							
	<p>6. Plats där levande exemplar av arter enligt bilaga A skall hållas / Location at which live specimens of Annex A species will be kept</p>	<p>7. Utfärdande myndighet / Issuing management authority</p> <p>Finlands miljöcentral (SYKE) Naturmiljöcentret, CITES-tillstånd PB 140, 00251 Helsingfors, Finland Tel. +358 (0)295 251 000 Telefax / Fax +358 (0)9 5490 2791 e-post / e-mail: cites@ymparisto.fi</p>																							
	<p>5</p> <p>8. Beskrivning av exemplaren (inkl. kännetecken, kön, ålder, för levande djur) / Description of specimens (incl. marks, sex and date of birth for live animals)</p>	<table border="1"> <tr> <td>9. Nettovikt / Net mass (kg)</td> <td colspan="3">10. Kvantitet / Quantity</td> </tr> <tr> <td>11. CITES-bilaga / CITES Appendix</td> <td>12. EU-bilaga / EU Annex</td> <td>13. Ursprung / Source</td> <td>14. Ändamål / Purpose</td> </tr> <tr> <td colspan="4">15. Ursprungsland / Country of origin</td> </tr> <tr> <td colspan="2">16. Tillståndsnnummer / Permit No</td> <td colspan="2">17. Utfärdat den / Date of issue</td> </tr> <tr> <td colspan="4">18. Senaste återexportland / Country of last re-export</td> </tr> <tr> <td colspan="2">19. Tillståndsnnummer / Certificate No</td> <td colspan="2">20. Utfärdat den / Date of issue</td> </tr> </table>	9. Nettovikt / Net mass (kg)	10. Kvantitet / Quantity			11. CITES-bilaga / CITES Appendix	12. EU-bilaga / EU Annex	13. Ursprung / Source	14. Ändamål / Purpose	15. Ursprungsland / Country of origin				16. Tillståndsnnummer / Permit No		17. Utfärdat den / Date of issue		18. Senaste återexportland / Country of last re-export				19. Tillståndsnnummer / Certificate No		20. Utfärdat den / Date of issue
9. Nettovikt / Net mass (kg)	10. Kvantitet / Quantity																								
11. CITES-bilaga / CITES Appendix	12. EU-bilaga / EU Annex	13. Ursprung / Source	14. Ändamål / Purpose																						
15. Ursprungsland / Country of origin																									
16. Tillståndsnnummer / Permit No		17. Utfärdat den / Date of issue																							
18. Senaste återexportland / Country of last re-export																									
19. Tillståndsnnummer / Certificate No		20. Utfärdat den / Date of issue																							
<p>21. Vetenskapligt namn / Scientific name of species</p> <p>22. Trivialnamn / Common name of species</p> <p>23. Jag ansöker härmed om tillstånd/intyg enligt ovanstående / I hereby apply for the permit/certificate indicated above:</p> <p>Ytterligare upplysningar (t.ex. ändamålet med införsln, förvaringsplats för levande djur etc.). Ansökan kan behandlas först när vi har mottagit en ifylld ansökningsblankett med underskrift och samtliga bilagor. Till ansökan skall även bifogas sökandens eller agentens kontaktuppgifter. För utfärdandet av räkningen måste vi även ha sökandens personnummer eller FO-nummer.</p> <p>Remarks (e.g. on purpose of introduction, details of accommodation for live specimens etc.) The application can be processed only when the application has been filled, signed and all required documents have been presented. Please provide also full contact details on the applicant or the agent. For invoicing the personal ID or business ID has to be provided.</p> <p>Levande djur kommer att transporteras i enlighet med CITES riktlinjer för transport och förberedelse för transport av levande vilda djur, eller vid flygtransport i enlighet med föreskrifterna beträffande levande djur, som offentliggjorts av IATA. / Live animals will be transported in compliance with the CITES Guidelines for the Transport and Preparation for Shipment of Live Wild Animals or, in the case of air transport, the Live Animals Regulations published by the International Air Transport Association (IATA).</p> <p>Jag bifogar nödvändiga handlingar och intygar att alla uppgifter som lämnats är korrekta enligt min kunskap och bedömning. Jag intygar att ingen ansökan om tillstånd/intyg tidigare har avslagits för ovanstående exemplar. / I attach the necessary documentary evidence and declare that all the particulars provided are to the best of my knowledge and belief correct. I declare that an application for a permit / certificate for the above specimens was not previously rejected.</p> <p>Underskrift / Signature: _____</p> <p>Namnförtydligande / Name of applicant: _____</p> <p>Ort och datum / Place and date: _____</p>																									

Figur 3. Ansökningsblankett för ett CITES-importtillstånd. (Miljöförvaltningen, 2016)

Ansökningsblankettens anvisningar:

1. Fullständigt namn och adress på exportören. En representant är inte giltigt.
2. -
3. Fullständigt namn och adress på importören. En representant är inte giltigt.
4. Exportlandet t.ex. Kanada
5. Importlandet t.ex. Finland. Dock om det är frågan om personlig egendom skall det lämnas tomt.
6. Lämnas tomt.
7. Färdigt ifyllt.
8. En utförlig beskrivning av arten eller artens exemplar. En kod innehållande 3 stycken bokstäver krävs också. Koden finner man i nr 865/2006 förordnings bilagsdel VII. T.ex. Horn har betäckningskoden HOR.
9. Nettovikten i kg, OBS! Kontrollera bilagsdelen VII i förordningen för om det skall anges i vikt eller kvantitet eller både och. T.ex. Horn kan anges i kg men helst i kvantitet.
10. Kvantitet OBS! Kontrollera bilagsdelen VII i förordningen för om det skall anges i vikt eller kvantitet eller både och. T.ex. Horn skall anges i kvantitet, alltså antalet men kan anges i nettovikten.
11. Fyll i CITES bilagan som arten/exemplaret tillhör: I, II eller III
12. Fyll i bilaga A, B eller C som arten/exemplaret tillhör i EU:s förordning (338/97)
13. Uppge ursprungs koden. T.ex. ”*W = exemplar tagna från sin naturliga miljö.*” Alla koder finns i anvisningarna som man hittar i min källhänvisning.
14. Uppge ändamåls koden. T.ex. ”*H = Jaktroféer*”
15. Ursprungslandet där arten eller exemplaret är gripet eller uppfångat.
16. Ifylls endast om det är fråga om ett tredje land i samband med punkt 15.

17. Ifylls endast om det är fråga om ett tredje land i samband med punkt 15.
18. Endast för återexport.
19. Endast för återexport.
20. Endast för återexport.
21. Artens vetenskapliga namn.
22. Om man inte vet det vetenskapliga namnet kan man vid behov fylla i det generella namnet
23. Fyll i så noggrant som möjligt. (Miljöförvaltningen, 2016; 2006/865 VII)

Fyll i ansökan med en läslig stil med stora bokstäver i bläck. Kom ihåg underskriften och dateringen av dokumentet. Sänd också vid behov med nödvändiga bilagor med ansökan. *”Den som söker ett importtillstånd skall, i förekommande fall, fylla i fälten 1, 3–6 och 8-23 i ansökningsblanketten och fälten 1, 3, 4, 5 och 8–22 i originalet och alla kopior.”* (2006/865 §4, §20)

5 Transport

I stycket om importprocessen skrev jag kort om transport och vilken typ av transport som tillämpas vid import. Under detta stycket blir det ytterligare teoretiskt kunnskap inom området och en djupare förklaring om hur man väljer rätt sätt och olika typer av transportsätt man har till sitt förfogande vid internationell handel. Detta blir en teoridel som utgör en grund för arbetet för att privatpersonen skall få en förståelse för tillämpningen när man tar hem sin trofé.

Väg-, järnvägstransport, sjö- och flygfrakt är transportsätten som dominerar inom logistiken. När du skall importera troféen till Finland lönar det sig att vara medveten om de olika valen och kriterierna för leveransen som jag har skrivit om i detta kapitel för att göra rätt val. Det finns alla möjligheter för transporten huruvida man vill sköta den själv eller anlita ett företag som hjälp. Viktigaste är att ta reda på vilket som lämpar sig bäst i just din situation.

5.1 Att välja transport

De centrala frågeställningarna som utgör basen för hur leveransen skall gå tillväga är: vad är möjligt i praktiken? Och vilket sätt är mest kostnadseffektivt?. Dessa två frågorna bör man ställa för att komma fram till hur man skall sköta transporten på bästa möjliga vis. Två andra viktiga faktorer är också vad och vart produkten skall levereras. Fraktkostnaderna vid transporten beror till stor del på vad det är som skall transporteras.

Avståndet och destinationen mellan länderna har påverkan av vilken typ av transport som är möjlig. Man måste också ta i beaktande vikten och om det kräver specialutrustning vid leveransen. Med specialutrustning menas exempelvis om det krävs en viss temperatur eller

om det är frågan om farligt goods. Man kan använda sig av kombinerad transport av alla olika medel beroende på vad som lämpar sig med tanke på infrastrukturen och avståndet. Båt, flyg och tåg är det mest vanligaste sätten inom logistiken men kurir, postpaket och transport digitalt är också medel som används vid leveransen. (Holmvall & Åkesson, 2010, 167-169)

5.2 Olika typer av transport

Båttransport används ofta när det är frågan om tunga produkter med ett stort antal på grund av att kostnaderna är relativt billiga. Vid båttransport gäller det dock att räkna med lång leveranstid tillsammans med hur produkterna skall packas för att klara av färden med omlastningar och intensiva klimatvariationer. Flygtransport är nästan motsatsen till båttransporten eftersom denna metod oftast används när det gäller lättare produkter med ett mindre antal. Transport med flyg har märkbart kortare leveranstid än med båt och packningen av produkterna är inte med samma omsorg som vid båttransporten. Dock är kostanderna uppenbart dyrare. Exempelvis kemikalier och produkter som är brandfarliga kan inte transporteras med flyg på grund av att dessa är farliga gods. Transport med tåg är ett vanligt medel för inrikes transport av tungt goods. Produkter som trä, bilar och maskiner är exempel på vanliga gods som transporteras med tåg. I allmänhet används tåg som ett transportmedel när omlastning inte krävs av godset.

DHL, UPS och Federal Express är olika kurirföretag som sköter mindre transporter snabbt och effektivt, i allmänhet med flygtransport. Kurir sköter hela transporten från hämtning till avlämning hos kunden och kostanderna omfattar tullavgiften in i landet. Företagena utlovar leveransen inom en bestämd tidsram. Vid leverans av en enstaka produkt som inte är för tung sker det oftast med postpaket. Gäller i allmänhet handel med dagligvaror. Transport digitalt omfattar leverans så som ritnigar, musik, textdokument, programvaror och musik. Leveransen av dessa sker genom så kallad digital överföring och är exakt kopia av originalet. Ingen tull förekommer men momsens betalas ständigt oberoende av produkttypen. (Holmvall & Åkesson, 2010, 168-169)

5.3 Transport med speditör

Att använda sig av ett speditörsföretag kan vara till stor nytta eftersom speditören tar hand om hela transporten från punkt A till B inräknat med möjliga omlastningar på ett kostnadseffektivt sätt med rätt leveransmetod. Speditören ansvarar också för förhandlingar av priset och kommunikationen med medparterna. Stor del av speditörsföretagen tar också hand om tullen. När man väljer speditör kan man tänka på:

- Att firma är professionell och har kapacitet att utföra transporten
- Har en kontaktperson som oberoende på villkoren ger bra service
- Har bekantskaper i mottagarlandet
- Har den behövliga kunskapen och expertisen inom internationell handel
- Har kapacitet att transportera för flera samtidigt för att reducera kostnaderna (Holmwall & Åkesson, 2010, 171)

6 Tullen

I detta stycket beskrivs kort om tullförfarandet för importen av jakttroféen inom och utanför EU. Under rubriken dokument och regler finns en del information som gäller för införetullningen vid importen också. *”Tullen övervakar importvaror som omfattas av restriktioner genom riskanalys och genomlysning, med hjälp av tullhundarna och genom att utföra varukontroller vid behov.”* (Tulli, u.å.).

Olagliga förseelse mot CITES-stadga är:

- Tillstånd och intyg som är ogiltiga, förfalskade eller saknar godkännade
- Förbiseende av kravena för intyg och tillstånd
- Falsa och bristfälliga uppgifter på intyget eller tillståndet för att få dessa godkända
- Ändra eller förfalska dokumentation
- Användning av förfalskade eller utgående dokument
- Levererande av felaktig eller utlämning av importanmälan
- Transport mellan, inom eller utanför EU utan behörig dokumentation
- Användandet av arter tillhörande bilaga A till annat ändamål som strider mot dokumentationen
- Användandet av dokumentationen till annan bilaga än den som blivit godkänd

Har man gjort sig skyldig till olagliga förseelser konfiskerar tullen produkten och undersöker ärendet. (Tulli, 2017, 10)

6.1 Innanför EU

Import av arter som ingår i CITES skall man ta hänsyn till konventionens lagstiftning och vad som krävs. Vid import av en del CITES-arter krävas en importanmälan, importtillstånd eller ett exporttillstånd för införelse till Finland inom EU:s gränser. Ta kontakt med SYKE vid osäkerhet på vad som krävs. (Evira, 2016)

6.2 Utanför EU

Visa alltid upp dina CITES-tillstånd och övriga tillstånd vid importen på tullinspektionen. Importerar man utifrån EU skall tillstånden visas upp vid tullen i landet man importerar ifrån och i Finland, ankomstlandet. Alla papper skall vara med under hela transporten från exportlandet till importlandet eftersom tullen på detta vis kan kontrollera att importen är lagligt genomförd. Tullen beslagtar försändelser med bristfälliga dokument. Dokumenten kontrolleras av tullen och de ser till att dessa stämmer överens med försändelsen och gör väsentliga anteckningar på alla dokument och på importtillståndets sidor under punkt 27. Importtillståndet och exporttillståndet från avgångslandet sänds till Finlands miljöcentral, båda i originalversion. Andra sidan av importtillståndet (gula delen) sänds till importören.

När man till Finland importerar en trofé som är av en art tillhörande CITES utifrån EU sker det endast vid gränsövergångar inom Finland som är godkända för detta ändamål. Finlands miljöcentral kan vid behov godkänna en annan plats för importen än de lagstadgade platserna genom ett undantags lov som måste ansökas om. Om importen sker via en tull som inte är med på listan skall det sändas vidare till en godkänd plats. En gränsveterinär kan i vissa fall krävas när man importerar djurprodukter som Evira vill kontrollera och då behövs ett importtillstånd från dem också.

Gränsplatser och tull som gäller vid importen av CITES-djurarter är:

- Hamnen i Helsingfors
- Helsingfors flygplats
- Kilpisjärvi*
- Vaalimaa (belägen nära ryska gränsen i södra Finland)
- Raja-Jooseppi (belägen nära ryska gränsen i norra Finland)

*Kilpisjärvi är stationen som endast är till för import av norska exemplar eller exemplar som härstammar från Norge. Gränsplatsen är belägen uppe i Finland, nära svenska och norska gränsen. (Miljöförvaltningen, 2016)

7 Att tänka på

Den finns några viktiga aspekter att tänka på vid i samband med importen av troféen och därför har jag valt att ta upp om möjliga risker och skjutvapen. Det finns alltid risker med import och det är viktigt att man överväger det. Gällande skjutvapen så finns det regler med hur det skall förvaras och transporteras vid en resa som man skall ta hänsyn till.

7.1 Risker

Självklart finns det alltid risk vid internationell handel och import. Man kan göra sitt bästa för att importen skall gå smidigt till men ibland finns det saker som ställer till det och saker vi inte kan påverka. Viktigt att anteckna ett avtal som innehåller allting relevant med importen för att vara försäkrad om hur man skall gå till väga när man stöter på möjliga problem.

Vanliga risker vid internationell handel är:

- Betalning
 - Välj rätt betalningsätt
- Transport
 - Skador under transporten
 - Försäkringar, vem ansvarar för vad?
 - När är transport fullföljd?
- Avtal
 - Tvister och feltolkningar
 - Slutförs inte
- Politik
 - Kan påverka bestämmelser för importen
 - *”Krig, förändringar i politiska eller ekonomiska allianser”*

Incoterms 2010 används vid internationella avtal för att underlätta frågetecken om vem som ansvarar om vad vid leveransen. *”Skaderisker i anslutning till varor kan hanteras genom valet av betalningssätt, försäkringar och leveransvillkor.”* (Nordea, u.å.)

7.2 Skjutvapen

När man tillfälligt för ut skjutvapnet ur landet privat vid förbindelse med en resa till annat land krävs inget utförelsetillstånd som polisstyrelsen beviljar. Dock krävs det att vissa kriterier uppfylls som:

- Europeiskt skjutvapenpass som jägaren visar upp. Passet skall uppvisas åt tullen i samband med avlämningen av vapnet till flyget.
- Ett innehavar tillstånd på skjutvapen som jägaren visar upp istället för det europeiska passet.
- Jägaren skall motivera och klargöra resans jakt ändamål genom utredning eller med en invetering till landet vid tullen.

Är dessa kriterierna uppfyllda har man rätt att ta med sig ett eller flera märkta vapen eller nödvändiga vapen komponenter som slutstycke, pipa och patronkammare. Man har också rätt att ta med maximalt 800 skjut provianter. (tulli, 2017, 6)

Med det europeiska skjutvapenpasset som erhålls av polisen föreskriver jägaren att redovisa jaktresans ändamål med en utredning, invatation, förhandstycke eller övrigt dokumentation beroende på landet i fråga. Med passet har jägaren rätt att ta med vapen på sin resa inom EU. Vapenpasset söker man om vid lokala polisen och giltighetstiden anges i vapenpasset och förlängs vid behov men maximalt 5 år. Ett innehavartillstånd/paralelltillstånd tillsammans med två stycken fotografier och pass krävs vid ansökan. (Polisen, u.å.)

Helsingfors-Vanda flygplats är ett ställe där man kan checka in sina vapen i lastrummets bagaget om det är beviljat av bolaget som man flyger med. Godkänner inte bolaget denna typ av transport skall det ges instruktioner på hur det skall transporteras istället. Bolaget Finnair är ett av dem som kan godkänna denna typ av vapen transport om det meddelas om före resan och dokumentationen är i skick. Det är tillåtet att ta med sig maximalt fem

stycken handelvapen eller två stycken vepen med en lång pipa. Patroner transporteras på samma sätt och restriktionen för dem är den maximala vikten på fem kg. (Österbottenstidning, 2017)

8 Intervju med Lars Kärkinen

Lars Kärkinen är 72 år gammal, bosatt i solf och är pensionär men har tidigare jobbat inom läkemedelsindustrin som både projektchef och produktsspecialist. Han arbetade vid ett svenskt-amerikanskt företag som heter Pharmacia Upjohn. Kärkinen är också ordförande för Finlands jägarförbund, Svenska Österbotten.

Erfarenheter av import av jakttroféer så varierar till stor del beroende på länderna. Han berättar om sina erfarenheter ärligt och hur han har gjort och gått tillväga vid importen och ville också gärna ta med några historier om hans jaktresor. Hans första erfarenhet var på 90-talet när han skulle han importera sin första jakttrofé vilket var en råddjurs trofé från Estland. Skinnen och köttet från råddjuret fröstes ner i landet och han skulle resa med en katamaran över till Helsingfors och sedan vidare hem med flyget till Vasa. Han var inte så medveten om reglerna som gällde för import av troféer eftersom det var ganska nytt och difust på den tiden och ingen var ordentligt insatt i hur det fungerade. Han packade ner det styckade köttet och skinnen i resväskan tillsammans med hans kläder. Det blev storm och han hamnade att ta båt istället och resan till Finland tog flera timmar istället för en och en halv timme som det skulle ha tagit med katamaranen. Han blev invinkad av tullen efter landstigningen i Helsingfors. Tullen kontrollerade vapenlicinser och patronerna och såg till att allt var i sin ordning. Tullen frågade vad han hade i sin resväska och han påstod att det bara fanns kläder, han öppnade väskan och blev nervös och lade märke till att det ran blod från köttet eftersom det hade börjat tina upp under den långa färden. Han blev ytterligare mer nervös men sa försättningsvis att det bara var kläder i väskan och att han hade bråttom till sitt flyg. Han blev iväg släpt av tullen för att hinna med flyget och han kom lyckligt hem med trofén och köttet. Detta hände som sagt för över 20 år sedan och ingen var riktigt

medveten hur importen av jakttroféer skulle skötas. I dagens läge skulle detta inte fungera eftersom det krävs tillstånd.

Kärkinen poängterar att importen skiljer sig väldigt mycket med vad man skall ha för dokument för att få importera. I synnerhet fredade djur är det är väldigt strikt med och det är ”*papper hit och papper dit*” säger han men det går att komma igen pappers djungeln om man handlar som man har kunskap och tar reda på det man inte vet. Vid första importen från Estland visste han inget om att man inte fick importera kött på den tiden men idag får man importera kött för eget bruk. Dock inte vildsvinsköttet på grund av den afrikanska svinpesten.

Kärkinen har varit tre gånger till Afrika, ett flertal gånger till Estland, sex gånger till Ryssland. Han har också besökt Kanada, Sveige, Åland och Polen i jakt syfte. På grund av hans tidigare jobb har han haft en del kontakter i olika länder, bland annat Sverige och Sydafrika som har varit till fördel vid jaktresorna. Han har importerat björnar, varg, kronhjort, rådjur och muffolon. Från Afrika har han importerat ett femtontal troféer som bland annat är zebra, oryx, hartebeest, kudu, redmountain bock, spring bock, stenbock, duiker, karakal, vårtsvin och Gnu.

Han berättar hur han har gått tillväga vid de olika jaktresorna med dokument, transport, tullen och sina erfarenhet av dessa. Vid Kanada resan så gällde det icke fredade djur. Dom har vissa restriktioner på jakttrycket i Kanada men t.ex. björn och varg är inte fredade där. Om man importerar exempelvis en varg från Kanada krävs det en extra importlicens för vargen eftersom den är fredad i Finland. Björnen är också restriktivt fredad med licensierad jakt och därför krävs dessa CITES dokument.

För **Kanada** hadde han licens på en svartbjörn och en varg. Han poängterar att guidens ord är alltid lag när man turist jagar och skall följas. Han var med om ett lite missöde i Kanada när guiden sa att han skulle skjuta för han hade fått syn på en svartbjörn och Kärkinen sköt men när guiden kontrollerade den fällda björnen så märkte han att det var en grizzly björn.

Guiden hade alltså misstagit sig. Det blev en knivig situation eftersom Kärkinen tillsammans med hans resevärd blev meddelade om att *"skjut för gudskull inte en grizzly"* för det kan bli fängelsestraff. Dom fick det upprätt med att guiden kände en annan jaktgäst från Amerika som hade en licens på en grizzly och amerikanen hade tidigare skjutit en svartbjörn. Guiden fixade så att Kärkinen bytte grizzlyn mot svartbjörnen med amerikanen och det hela löste sig till slut. Kärkinen säger att grizzlybjörnens skjutningskvot är strikt och det fanns jaktpolis som patrullerade med helikoter kontinuerligt över området som de jagade i. Eftersom svartbjörnen var jaktbart vilt så kunde han importera den med ett importtillstånd och transporten skötte Kärkinens son Mikael som då jobbade på Backman-Trummer och ansvarade för internationella transporter och han fixade pappersarbetet för importen. Troféerna packades ner i container och kom med båt till Finland. Leveransen tog ca 3 till 4 månader och gick smidigt till. Kärkinen understrycker att det alltid skall vara licensierade guider som sköter om jakten i gästlandet.

För jakt i **Ryssland** skall man ha lov av ryska myndigheter. Kärkinen hade 19 olika stämplat på papperna av myndigheter och allt skulle veterinärgranskas. Dessutom krävdes ett exporttillstånd från Moskva att troféen, dock enbart skinnet och skallen, var lovlig att importeras hem. Efter exporttillståndet var godkänt skulle man få importtillstånd från Finland. Väldigt viktigt att man har alla papper under kontroll när det gäller import av björn från Ryssland. Papperna kontrolleras vid gränsen till Finland och Kärkinens jaktarrangör hjälpte till med ifyllningen av dessa eftersom allt var på ryska, engelska papper godkänns inte. Arrangören meddelade att alla dokument hade kommit till honom tillsammans med björnskinnet och skallen och han transporterade det till gränsen och sände det vidare till en uppstoppare som Kärkinen bad honom att göra. I Ryssland kontrollerade tullen också hur många patronerna man hade med sig och hur många man hade använt i jakten.

Vid importen från **Sverige** sa Kärkinen att det inte var några problem. Han visade upp geväret vid ankomst och hemfärden i tullen. Hade transporterade både kött och troféen från kronhjorten i egen bil till Finland. I **Polen** sköts en muffolon och Kärkinen sa att det var inga restriktioner på jaktbart vilt. Köttet frystest och packades i fryslådor och troféen saltades. Han importerade köttet och troféen med sin bil och körde över gränserna och blev kontrollerad för vapnen vid svenska gränsen före han slapp vidare hem. Kärkinen

understrycker här att tullen i alla länder är väldigt viktig med kontroll och genomgång på skjutvapnena och de utför kontrollerna med noggrannhet vid ankomst och hemfärd. Poängterar också att över allt krävs licenser för att jaga.

Från **Namibien** i Afrika har ett flertal troféer importerats och Kärkinen har haft bra jaktlycka. Licensjakten i Afrika är precis lika restriktiv som här hemma i Finland, för varje djur som skjuts måste jaktarrangörerna betala en viss procent till staten till viltvården. I Afrika vill dom inte att något djur skall utrotas och ger därför licenser på jaktbar vilt, finns det för mycket av någon sort skall det skjutas bort som på samma sätt som vi har här hemma med älgarna. Kvoten skall inte bli överflödigt, annars blir det en växelvärkan vilket inte är bra. Jakten i Afrika gör att dom tjänar miljarder och är en viktig del för nationalproduktion i Afrika som i många andra länder.

Kärkinen och hans medresenärer fick intyg på det skjutna jaktbara viltet och samma procedur som med dom andra länderna för granskning av vapnena. Vapen kontrollen var enklare i Namibien än på andra håll i Afrika som Kärkinen har besökt. Troféerna transporterades också denna gång med Backman-Trummer och hans son tog hand om dokumentena. Det krävdes importtillstånd och ett exporttillstånd från namibiska myndigheter som baserar sig på avskjutnings statistiken som behöver inlämnas till afrikanska myndigheter. Tullen i Afrika granskar vad som kommer in i containern som skall exporteras och förseglar den. Leveransen skedde med fartyg till Helsingfors och vidare med lastbil till Vasklot i Vasa. Kärkinen påpekar att flyg är inget transport alternativ eftersom det är för dyrt.

Vid jaktresan till **Sydafrika** så gällde samma process och avskitningsstatistiken skulle också registreras här och undertecknas av Kärkinen att den stämmer överens med det som skjutits och att han ber om exporttillstånd för troféerna. Jaktarrangören som han hade anlitat skötte om transporten och det skedde med container. Leveransen tog ca 8 månader och när troféerna anlände förde Kärkinen dokumentena till tullen för inspektion. Kärkinen understrycker att dokumentena var väldigt viktiga i Sydafrika och det skulle fyllas i en sex sidig licens för att ta in skjutvapnet och det är stränga restriktioner för vapen. Vapnet behövde provskjutas av en polis för att kontrollera att patronerna var rätt dessutom. Andra

och tredje gångerna han besökte Sydafrika gick det till på samma sätt. Kärkinen agerade också guide för ett finländskt jaktgång vid tredje besöket och skötte om guidningen, översättningen och dokumentena.

På frågan om hur man förverkliga en jaktresa i praktiken säger Kärkinen att man har till sitt förfogande ett flertal olika arrangörer, både inhemska och utländska som ordnar jaktresor. Vid första resan till Afrika använde Kärkinen en inhemsk och utländska arrangör. Han bodde privat hos en bekant och togs väl emot. Kärkinen för fram att man inte själv kan arrangera en resa utan behöver ta hjälp av någon som är erfaren och insatt i själva byråkratin. Nuförtiden har jaktarrangörerna dessutom börjat med att låna ut deras skjutvapen eftersom det har blivit så strikt i Europa med vapnena och vapenutrustningen. Kärkinen säger att patronerna får inte förvaras på samma stället som vapnet eller i handbagaget men låset från geväret skall transporteras i handbagaget. Man blir alltid extra kontrollerad när man reser med vapen.

Vid frågan om dokument och regler så är CITES dokumentena ett måste vid import, vilket innebär importtillstånd och exporttillstånd som han tidigare nämt om i sina resor. Kärkinen säger att om det gäller jaktbar vilt är det inga problem så länge dokumentationen är i sin ordning, det mest besvärliga som Kärkinen upplevt med dokumentena vad vid importen av björn från Ryssland.

Vid transporten av troféerna har Kärkinen använt sig av yrkeskunniga personer. Han har oftast anlitat yrkesmän förutom när han själv agerade guide i Afrika och tog hand om allt pappersarbete själv, vilket han tyckte var tidskrävande och en smula mödosamt. Införtullningen har gått smidigt, både inom och utanför EU när det gäller jaktbart vilt.

Råd som Kärkinen vill ge andra jägare som skall importera en trofé är att anlita yrkesmän för importen eftersom det är enkelt och smidigt. Ett annat råd är att inte ta med eget skjutvapen för du kan hyra vapen på plats och det är mycket enklare. Man skall vara medveten om farliga situationer som kan uppstå i andra länder på grund av kultur och

oönskade djur som skorpioner, ormar och spindlar. Kärkinen poängterar att man alltid måste ha med en spårare på jakten i Afrika om man skadskjuter något djur. Kärkinen berättar en historia om när en sådant spårare räddade honom från att bli biten av en afrikansk pufform. Varken jaktguiden eller Kärkinen hade märkt av denna orm bland stenarna men spåraren som gick bakom Kärkinen lade märke till ormen och drog honom bakåt och dom klarade sig bra. Kärkinen har under Afrika vistelserna också varit utrustad med ett slags benskydd gjort av styrox som sätts ovan på skorna och går upp till knäna eftersom när kobra ormen hugger så hugger den endast till den höjden. Han berättade också en annan historia om "savanna banditer" och säger att man skall vara medveten om faror och att vara försiktig, inte dumdrilig. Lyssna på din guide! (Personlig kommunikation med Lars Kärkinen 08.11.2017)

9 Slutsats

I handboken har det tagits upp om hur en teoretisk importprocess ser ut och dess implementering och användning vid import av jakttroféer. Det framkommer vad CITES innebär samt hur användningen av CITES-konventionen går till. Arbetet innehåller ytterligare information om EU:s genomförande av konventionen och dess tillämpning som gäller för EU-medlemsländer samt hur de olika bilagorna följs. I kapitlet om dokument och regler blir läsaren bekant med alla tillstånd, vilka som krävs beroende på land och djurart. Även hur ansökningsprocessen och beviljandet fungerar för dokumentationen tas upp. Transporten och valet av transportsätt är en viktig del som ger jägaren en förståelse för de olika teoretiska möjligheterna och hur man sköter en transport beroende på land. Efter transporten tas det upp om tullen och hur införtullningen skall skötas vid import inom samt utanför EU. Det finns även några andra viktiga aspekter att tänka på som hinder vid import, alltså möjliga risker man kan stöta på som man kan förbereda sig för och möjligtvis undvika i vissa sammanhang. Arbetet täcker också hur skjutvapnet skall hanteras när man reser och tar upp reglerna inom detta. Slutligen har en intervju gjorts med en kunnig person som har sin egen erfarenhet med import av jakttroféer från olika länder runt om i världen och tillför hur det kan se ut i praktiken vilket gör handboken fullständig.

Genom intervjuen framkommer det att när man vill förverkliga en jaktresa skall man göra det genom arrangörer eftersom dessa har kunskapen och kontakterna som krävs. Man gör det enkelt och smidigt för sig själv genom att anlita yrkeskunniga personer som sköter om resan och det samma gäller vid transporten. Det krävs kunskap och tålamod för att sköta allting själv. CITES tillstånd krävs vid import och det är inget förhinder när det handlar om jaktbart vilt, viktigt att dokumenten är i sin ordning. Gällande import från specifikt Ryssland är dokumentation en smutta besvärlig och tidskrävande. Att resa med skjutvapen är ansträngande i dagens läge med alla säkerhetskontroller som utför och Kärkinen rekommenderar att man hyr ett vapen på plats av arrangören för att undvika detta. Kärkinen berättar om sina jaktresor och vad han har varit med om, vilket kan vara värt att läsa om eftersom det finns en del faror. Speciellt med att jaga i Afrika på grund av djurena och kulturen, Löns att tänka på!

Problemformulerings frågorna har besvarats och i arbetet framkommer allt om import av jakttroféer som CITES, dokument, regler, transport, tull, risker, skjutvapen samt hur det ser ut i praktiken. Handboken har täckt det som är väsentligt för hur jägaren skall gå tillväga vid import och har fullgjort sitt syfte genom detta.

9.1 Avslutningsord

När jag började mitt skrivande och forskning på detta ämne hade jag ytterst liten kännedom om hur det går till och vad som behövs men nu besitter man en otrolig mängd kunskap genom all dess forskning. Jag tycker detta arbetet har varit rolig men krävande att skriva om och allt arbete har varit värt slutresultatet. Jag har lärt mig mycket genom dessa tre månader av skrivande och förstått att denna ”business” är större än jag hade trott. Jag hoppas att detta arbete kommer att vara till nytta och tillföra lika mycket för läsaren som det har gjort för mig själv. Jag ser framemot att andra skall ta del av denna handbok och känna att den innehåller den behövliga informationen för en smidig import av jakttroféer. Lycka till!

10 Källhänvisning

Bryman, A & Bell, E., 2011. *Företgasekonomiska forskningsmetoder*. (2. Uppl.)
Stockholm: Liber.

Cites, u.å. [Online] <https://www.cites.org/eng> [hämtat: 28.09.2017].

Cites, 2017. *Appendices I, II and III*. [Online]
<https://www.cites.org/eng/app/appendices.php> [hämtat: 10.10.2017].

Cites, u.å. *Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora*. [Online] <https://www.cites.org/eng/disc/text.php#II> [hämtat: 10.10.2017].

CITES trade database, u.å. [Online] https://trade.cites.org/en/cites_trade [hämtat:
27.09.2017].

European Union Wildlife Trade Regulations, 2017. *Reference Guide*. [Online]
file:///C:/Users/marti/Downloads/referenceguide_en%202017.pdf [hämtat: 11.10.2017].

Europeiska gemenskaperna, 2007. *Lagstiftning för handel med vildadjur och växter i Europeiska unionen*, s.11-13. [Online]
http://ec.europa.eu/environment/cites/pdf/trade_regulations/KH7707262SVC.pdf [hämtat:
01.10.2017].

Evira, 2016. *Import av reptiler från EU-länder, Norge och Schweiz till Finland*. [Online] <https://www.evira.fi/sv/djur/inforsel-och-utforsel/eu-medlemslander-norge-och-schweitz/reptiler/> [hämtat: 05.11.2017].

Finlands viltcentral, 2013. *Jakt*. [Online] <https://riista.fi/sv/jakt/> [hämtat: 17.09.2017].

Finlands viltcentral, 2016. *Jägarnas antal oförändelig*. [Online] <https://riista.fi/sv/jagarnas-antal-oforanderlig/> [hämtat: 17.09.2017].

Holmvall, L. & Åkesson, A., 2010. *Export & Import – att göra internationella affärer*. (2. Uppl.) Malmö: Liber.

Kommissionens förordning (EG) 04.05.2006/865 [Online] <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/ALL/?uri=CELEX:02006R0865-20080225> [hämtat: 10.10.2017].

Kommissionens förordning (EU) 20.01.2017/160 [Online] <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/ELI/?eliuri=eli:reg:2017:160:oj> [hämtat: 10.10.2017].

Miljöförvaltningen, 2016. *Ansökningsblankett för import, export och återexport (pdf)*. [Online] [file:///C:/Users/marti/Downloads/ImportExportApplication-SeEn_1_2016%20\(2\).pdf](file:///C:/Users/marti/Downloads/ImportExportApplication-SeEn_1_2016%20(2).pdf) [hämtat: 10.10.2017].

Miljöförvaltningen, 2016. *Internationell och EU-intern handel med hotade arter och de tillstånd som krävs för detta*. [Online] http://www.miljo.fi/sv-FI/Arendehantering_tillstand_och_miljokonsekvensbedomning/Tillstand_anmalningar_och_registrering/Internationell_och_EUintern_handel_med_hotade_arter_och_de_tillstand_som_kravs_for_detta_CITES [hämtat: 27.09.2017].

Miljöförvaltningen, 2017. *Internationell och EU-intern handel med hotade arter och de tillstånd som krävs för detta; Jaktbara CITES-arter*. [Online] http://www.miljo.fi/sv-FI/Arendehantering_tillstand_och_miljokonsekvensbedomning/Tillstand_anmalningar_och_registrering/Internationell_och_EUintern_handel_med_hotade_arter_och_de_tillstand_som_kravs_for_detta_CITES/Djur_och_CITES/Jaktbara_CITESarter [hämtat:11.10.2017].

Nordea, u.å. *Kommersiella och politiska risker*. [Online] <https://www.nordea.fi/sv/foretag-och-organisationer/riskhantering/utlandsaffarer/kommersiella-risker.html> [hämtat: 05.11.2017].

Polisen, u.å. *Skjutvapentillstånd*. [Online] <http://www.poliisi.fi/tillstand/skjutvapentillstand> [hämtat: 05.11.2017].

Speciesplus, u.å. [Online] <https://www.speciesplus.net/> [hämtat: 27.09.2017].

Statistikcentralen, 2017. *Befolkningsstruktur*. [Online] http://www.tilastokeskus.fi/tup/suoluk/suoluk_vaesto_sv.html [hämtat: 17.09.2017].

Tulli, u.å. *Hur övervakar tullen importen av hotade arter?* [Online] <http://tulli.fi/sv/privatpersoner/resande/utrotningshotade-arter> [hämtat: 05.11.2017].

Tulli, 2017a. *CITES-restriktioner*. [Online] <http://tulli.fi/documents/2912305/4490898/CITES-restriktioner/b13e38fb-85d2-4c47-9100-f05f8cf8085e> [hämtat: 05.11.2017].

Tulli, 2017b. *Skjutvapen, vapendelar, patroner och särskilt farliga projektiler*. [Online] <http://tulli.fi/sv/privatpersoner/resande/skjutvapen> [hämtat: 05.11.2017].

Von Kraemer M., 2014. Att jaga – för mat eller nöje?. *Yle nyheter*. [Online]
<https://svenska.yle.fi/artikel/2014/12/14/att-jaga-mat-eller-noje> [hämtat: 17.09.2017].

FNB., 2017. Vapen får checkas in på Helsingfors-Vanda. *Österbottens tidning*. [Online]
<https://www.osterbottenstidning.fi/Artikel/Visa/128230> [hämtat: 05.11.2017].

10.1 Tabell- och figurförteckning

Tabellförteckning

Tabell 1. Statistik över import av jaktroféer till Finland under 2016.....	8
Tabell 2. Bilagorna I, II och III.....	11
Tabell 3. EU-bilagorna A, B, C och D.....	14
Tabell 4. Dokument i samband med importtillstånd för arter i bilaga A och B.....	23
Tabell 5. Dokument i samband med importtillstånd för arter i bilaga C och D.....	23

Figurförteckning

Figur 1. Utfärandet och användningen av importtillstånd för A och B arter.....	19
Figur 2. Utfärandet och användningen av import för C och D arter.....	20
Figur 3. Ansökningsblankett för ett CITES-importtillstånd.....	24

BILAGA 1

Intervjufrågor:

1. Ge en kort introduktion om dig själv, vad har du haft för jobbtitel och vad är din nuvarande?
2. Vilken erfarenhet har du av import med jakttroféer?
3. Hur stort är ungefärligen antalet jakttroféer du har importerat, vilka handlar det om samt från vilka länder?
4. Hur går det till i praktiken att förvekliga en jaktresa inom samt utanför EU?
5. Hur medveten är du om CITES-konvention och dess direktiv?
6. Hur bekant är du med dokument och regler som krävs vid import?
7. Hur har du skött transporten av troféerna inom EU?
8. Hur har du skött transporten av troféerna utanför EU?
9. Hur har införtullen gått till inom EU?
10. Hur har införtullen gått till utanför EU?
11. Har du hamnat ut för några missöden vid importen och i så fall vilka?
12. Hur har transporten av vapna samt vapenutrustningen gått till?
13. Vilka tips/råd har du för andra jägare som planerar import av trofe?